

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΕΚΠΟΝΗΣΗΣ ΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ

(Απόφαση Συμβουλίου Τμήματος 2/02.03.2006)

Εισαγωγή

Κάθε φοιτητής για να λάβει το πτυχίο του είναι υποχρεωμένος, σύμφωνα με το άρθρο 26 του Ν. 1403/83 (όπως τροποποιήθηκε και ισχύει), να εκπονήσει πτυχιακή εργασία με θέμα που πρέπει να έχει άμεση σχέση με το γνωστικό αντικείμενο του Τμήματος. Το άρθρο 16 του ισχύοντος Κανονισμού Σπουδών (Ε5/1330/19.10.99) καθορίζει την διαδικασία ανάθεσης, επεξεργασίας και βαθμολόγησης της πτυχιακής εργασίας. Επιγραμματικά καθορίζει τα εξής:

- Τα τακτικά μέλη ΕΠ και οι Συνεργάτες που διδάσκουν στο τμήμα προτείνουν εγκαίρως θέματα πτυχιακής εργασίας, εγκρίνονται από τον αντίστοιχο Τομέα και ανακοινώνονται έγκαιρα στους σπουδαστές.
- Για να ανατεθεί σε σπουδαστή πτυχιακή εργασία πρέπει αυτός να βρίσκεται στο τελευταίο έτος σπουδών.
- Για την εκπόνηση της πτυχιακής εργασίας χρησιμοποιούνται οι χώροι και ο εξοπλισμός του ΤΕΙ. Πτυχιακή εργασία μπορεί να πραγματοποιηθεί επίσης εκτός ΤΕΙ σε οργανισμούς, ιδρύματα, υπηρεσίες ύστερα από απόφαση του Συμβουλίου του τμήματος.
- Η εκπόνηση των πτυχιακών εργασιών είναι συνήθως ατομική. Κοινό θέμα πτυχιακής εργασίας μπορεί να ανατεθεί και σε ομάδα μέχρι τριών (3) σπουδαστών με ταυτόχρονη κατανομή της εργασίας σε κάθε σπουδαστή.
- Από το Τομέα Μαθημάτων ορίζεται ο επιβλέπων την πτυχιακή εργασία εκπαιδευτικός .
- Τα πνευματικά δικαιώματα ανήκουν σε αυτούς που συνέβαλαν στην εκπόνηση της πτυχιακής εργασίας.

Στο κείμενο που ακολουθεί δίδονται μόνο διευκρινίσεις στην διαδικασία ανάθεσης, επεξεργασίας, κατάθεσης και βαθμολόγησης των πτυχιακών εργασιών καθώς και οδηγίες συγγραφής και παρουσιάσής των.

Τις προϋπόθεσης ανάθεσης πτυχιακών εργασιών και κάθε σχετικό θέμα καθορίζει με απόφαση της η Ομάδα Μαθημάτων.

Διαδικασία ανάληψης θέματος

1. Στο τέλος του ακαδημαϊκού έτους (Ιούνιο) κάθε τακτικό μέλος του Ε.Π. προτείνει, στον υπεύθυνο του Τομέα που ανήκει, τέσσερα (4) τουλάχιστον θέματα πτυχιακών εργασιών. Με την ίδια διαδικασία προτείνουν και οι συνεργάτες του Τμήματος ένα (1) τουλάχιστον θέμα πτυχιακής εργασίας ανά τέσσερες ώρες ανάθεσης εκπαιδευτικού έργου.
2. Στις αρχές του νέου ακαδημαϊκού έτους με απόφαση του Τομέα οριστικοποιούνται τα θέματα των πτυχιακών εργασιών που θα ισχύουν για ολόκληρο το ακαδημαϊκό έτος. Με την ίδια απόφαση ορίζεται ο επιβλέπων

εκπαιδευτικός (τακτικό Ε.Π. ή Συνεργάτης) της κάθε πτυχιακής εργασίας, που μπορεί να μην είναι ο ίδιος με αυτόν που πρότεινε το θέμα. Οι υπεύθυνοι των τομέων φροντίζουν να υπάρχει ικανοποιητικός αριθμός θεμάτων, από όλα τα γνωστικά αντικείμενα του Τομέα, για να μπορούν να επιλέγουν οι σπουδαστές.

3. Μέχρι 1. Οκτωβρίου αναρτάται, με ευθύνη του υπευθύνου του Τομέα, ο εγκεκριμένος πίνακας πτυχιακών εργασιών τρέχοντος ακαδημαϊκού έτους στο πίνακα ανακοινώσεων του τμήματος και κατατίθεται στο πρωτόκολλο του τμήματος σε έγγραφη και ηλεκτρονική μορφή. Το τμήμα φροντίζει για την ανάρτηση στην ιστοσελίδα του τμήματος και την κοινοποίησή του σε όλα τα μέλη ΕΠ και στο σύνολο των Συνεργατών του.
4. Ο σπουδαστής, που επιτρέπεται να τους ανατεθεί πτυχιακή εργασία (βρίσκονται τουλάχιστον στο Ζ' τυπικό εξάμηνο σπουδών και έχει παρακολουθήσει με επιτυχία τουλάχιστον τα 2/3 των υποχρεωτικών μαθημάτων του τμήματος), επιλέγει από τον πίνακα το θέμα που θέλει να επεξεργαστεί, αφού συνεννοηθεί με τον επιβλέποντα για το είδος και τις απαιτήσεις της εργασίας, υποβάλλει προς τον αρμόδιο Τομέα **αίτηση κατοχύρωσης θέματος πτυχιακής εργασίας**. Στην αίτηση υπάρχει δήλωση του επιβλέποντος εκπαιδευτικού ότι αποδέχεται την επίβλεψη.
Το πρώτο δεκαήμερο κάθε μήνα και επιπλέον όποτε κριθεί απαραίτητο, αποφασίζει ο Τομέας για τις αιτήσεις κατοχύρωσης. Κατά την διαδικασία ανάθεσης λαμβάνονται υπόψη:
 - προτιμώνται οι σπουδαστές που οφείλουν να παρακολουθήσουν λιγότερα μαθήματα.
 - μόνο όταν όλα τα τακτικά μέλη του Ε.Π. επιβλέπουν δύο εργασίες επιτρέπεται η ανάθεση επίβλεψης πτυχιακής εργασίας σε Επιστημονικούς Συνεργάτες. Όταν και όλοι οι Επιστημονικοί Συνεργάτες (εξαιρούνται όσοι διδάσκουν τα μαθήματα: Μαθηματικά, Φυσική, Γεωργική Χημεία, Προγραμματισμός Η/Υ) αναλάβουν την επίβλεψη δύο (2) εργασιών επιτρέπεται η ανάθεση επίβλεψης πτυχιακής εργασίας σε Εργασιακούς Συνεργάτες με πλήρη προσόντα και μετά σε αυτούς με μειωμένα προσόντα.
 - Δεν επιτρέπεται η επίβλεψη από τον ίδιο διδάσκοντα συγχρόνως περισσότερες από τέσσερες πτυχιακές εργασίες. Στον αριθμό αυτό δεν προσμετράτε η επίβλεψη πτυχιακών εργασιών που είναι σε εξάμηνη παράταση.
5. Η έγκριση ανάθεσης ισχύει για ένα ημερολογιακό έτος. Αν δεν ολοκληρωθεί η πτυχιακή εργασία στο διάστημα αυτό, επιτρέπεται η παράταση ανάθεσης, με σύμφωνη γνώμη του επιβλέποντος και απόφαση του Τομέα, για ένα ακόμα εξάμηνο. Αν παρέλθει και το χρονικό αυτό διάστημα χωρίς να κατατεθεί η πτυχιακή, θεωρείται ότι η ανάθεση δεν ισχύει και το θέμα μπορεί να ανατεθεί σε άλλον σπουδαστή.
6. Όσοι επιβλέπουν πτυχιακές εργασίες οφείλουν στο τέλος κάθε εξαμήνου (Φεβρουάριος και Ιούνιος) να γνωστοποιούν στο Τομέα την πρόοδο των πτυχιακών εργασιών που επιβλέπουν. Ο Τομέας μπορεί να ανακαλέσει την ανάθεση πτυχιακής εργασίας, εφόσον παρήλθαν πολλοί μήνες από την ανάθεση και η επεξεργασία του θέματος δεν έχει αρχίσει ακόμα.

Περιεχόμενο πτυχιακής εργασίας

Οι πτυχιακές εργασίες πρέπει να περιλαμβάνουν:

- Ανασκόπηση βιβλιογραφίας με στόχο την αναφορά αλλά και κριτική συνθετική θεώρηση του τι έχει γίνει μέχρι σήμερα πάνω στο θέμα το οποίο πραγματεύονται.

- Ανάλυση του θέματος, όπου θα αναπτύσσεται το προς αντιμετώπιση πρόβλημα και θα περιγράφονται η μεθοδολογία που θα ακολουθηθεί για την επίλυσή του, οι πειραματικές ή αναλυτικές τεχνικές που θα χρησιμοποιηθούν, τα πειραματικά ή υπολογιστικά εργαλεία, κλπ.
- Αποτελέσματα της εργασίας, συμπεράσματα και σύνθεση για την αντιμετώπιση του προβλήματος.
- Προτάσεις για την επέκταση της εργασίας.
- Περίληψη πτυχιακής εργασίας όπου μέσα σε μία σελίδα θα περιγράφονται με σαφήνεια το αντικείμενο και τα αποτελέσματα της εργασίας.

Διαδικασία εξέτασης

- Μετά την ολοκλήρωση της πτυχιακής εργασίας αυτή κατατίθεται, με **αίτηση** του σπουδαστή, στο πρωτόκολλο του τμήματος σε τέσσερα (4) αντίτυπα και σε ένα (1) cd. Η αίτηση συνοδεύεται υποχρεωτικά από **εισηγητική έκθεση του επιβλέποντος**, όπου αναλύεται η πτυχιακή εργασία (προβληματισμός, μεθοδολογία, συμπεράσματα, άλλες παρατηρήσεις κλπ) και εισηγείται την έγκρισή της.
- Το Συμβούλιο του Τμήματος ορίζει τριμελή επιτροπή εξέτασης, με πρόεδρο τον επιβλέποντα-εισηγητή της εργασίας, από Ε.Π ή Συνεργάτες του τμήματος συναφούς ειδικότητας. Επίσης ορίζει την ημερομηνία της δημόσιας παρουσίασης της, κατά την διάρκεια της οποίας τα μέλη της επιτροπής υποβάλλουν διευκρινιστικές και εξεταστικές ερωτήσεις. Η συνεδρίαση της επιτροπής για την βαθμολόγηση της εργασίας είναι μυστική. Το αποτέλεσμα της ανακοινώνεται άμεσα στον/στους εξεταζόμενους από τον πρόεδρο της επιτροπής, ο οποίος φροντίζει για την κατάθεση του εντύπου βαθμολογίας στη γραμματεία του τμήματος.

ΟΔΗΓΙΕΣ ΣΥΓΓΡΑΦΗΣ ΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ

Οι οδηγίες αυτές έχουν ως σκοπό να βοηθήσουν τον φοιτητή, και δεν πρέπει σε καμία περίπτωση να λειτουργήσουν περιοριστικά στο έργο και τη δημιουργικότητά του. Τονίζεται ότι η πτυχιακή εργασία είναι το πιο δημιουργικό κομμάτι της δουλειάς των φοιτητών κατά τη διάρκεια των σπουδών τους στο Τμήμα. Είναι κάτι που θα θυμούνται ευχάριστα και θα μπορούν να χρησιμοποιήσουν (π.χ., για επαγγελματικούς σκοπούς) στο μέλλον. Θα πρέπει λοιπόν να κινητοποιήσουν στο μέγιστο βαθμό την προσωπική τους πρωτοβουλία, δημιουργικότητα και ευφυΐα. Τέλος, προτείνεται να ασχοληθούν με ένα θέμα το οποίο τους κεντρίζει το ενδιαφέρον και εμπίπτει στα (τρέχοντα αλλά και μελλοντικά) ενδιαφέροντά τους.

I. Το περιεχόμενο της εργασίας

Η πτυχιακή εργασία περιλαμβάνει τα εξής βασικά μέρη:

- **Εξώφυλλο**, όπου αναφέρονται ο τίτλος της εργασίας, τα στοιχεία του φοιτητή και του επιβλέποντα καθηγητή. Το εξώφυλλο μπορεί να είναι τυποποιημένο.
- **Πρόλογο** (προαιρετικά), ο οποίος περιέχει πληροφορίες σχετικά με την υλοποίηση της εργασίας (πότε άρχισε, χρονική διάρκεια της υλοποίησης κλπ.). Επίσης, συνηθίζεται να αναγνωρίζονται οι συντελεστές που βοήθησαν

σε διάφορες φάσεις της εκπόνησης της εργασίας (διάθεση, συλλογή και επεξεργασία στοιχείων, σύνταξη κειμένου, κλπ.) όπως, για παράδειγμα, ο επιβλέπων καθηγητής, το εργαστήριο, άλλοι φορείς και προσωπικό αυτών κλπ. Το συνολικό μέγεθος του προλόγου δεν πρέπει να υπερβαίνει τη μία (1) σελίδα

- **Περίληψη**, η οποία απαρτίζεται από τρία μέρη. Στο πρώτο μέρος γίνεται μια σύντομη αναφορά στο θέμα και το σκοπό της συγκεκριμένης εργασίας («ποιο είναι το πρόβλημα με το οποίο καταπιάνεται η εργασία», «τι επιδιώκεται μέσω αυτής», κλπ.). Στο δεύτερο μέρος γίνεται μια σύντομη παρουσίαση (περίληψη) του κάθε κεφαλαίου του κυρίως μέρους της εργασίας. Τέλος, στο τρίτο μέρος παρουσιάζονται συνοπτικά η συμβολή της εργασίας, τα τελικά συμπεράσματα που προέκυψαν από την εκπόνησή της, καθώς και προτάσεις για περαιτέρω ανάπτυξη του θέματος. Τονίζεται ότι η Περίληψη είναι το πρώτο μέρος που διαβάσει κάποιος σε μια εργασία κι επομένως πρέπει να δοθεί ιδιαίτερη προσοχή στο περιεχόμενό της. Η έκτασή της δεν πρέπει να υπερβαίνει τις δύο (2)σελίδες
- **Ευρετήριο Περιεχομένων**, όπου αναφέρονται οι τίτλοι των κεφαλαίων, ενοτήτων και υποενοτήτων του κειμένου της εργασίας, και γίνεται αναφορά στις σχετικές σελίδες.
- **Ευρετήριο Σχημάτων και Πινάκων**, όπου αναφέρονται οι τίτλοι των Σχημάτων και Πινάκων του κειμένου της εργασίας, και γίνεται αναφορά στις σχετικές σελίδες
- **Κυρίως Σώμα της εργασίας**, το οποίο αποτελείται από κεφάλαια που το πλήθος τους και η δομή τους εξαρτάται από το θέμα.
- **Παραρτήματα** (προαιρετικά – σε περιπτώσεις όπου κανείς πρέπει να συμπεριλάβει κώδικα, ερωτηματολόγια, εξαγόμενα πειραμάτων, οργανογράμματα, κλπ.).
- **Βιβλιογραφία**, η οποία περιέχει τα απαιτούμενα στοιχεία (αναφορές) για τα έγγραφα και συγγράμματα (βιβλία, επιστημονικά άρθρα, ιστοσελίδες Διαδικτύου, κλπ.) που μελετήθηκαν και βοήθησαν γενικότερα τον φοιτητή κατά την εκπόνηση της εργασίας. Η ταξινόμησή τους γίνεται κατά αλφαβητική σειρά του ονόματος του (πρώτου) συγγραφέα. Δεν υπάρχει περιορισμός στο πλήθος των βιβλιογραφικών αναφορών.

Το κυρίως σώμα της εργασίας

Η πτυχιακή εργασία χωρίζεται σε διάφορα κεφάλαια, οι τίτλοι και τα περιεχόμενα των οποίων ποικίλουν ανάλογα με το θέμα. Μια τυπική δομή είναι η εξής:

- **Εισαγωγή**: Εξηγείται ποιο είναι το θέμα της εργασίας, ποιος ο στόχος της, γιατί είναι χρήσιμη η μελέτη του συγκεκριμένου θέματος (μπορεί να αφορά ένα σύστημα, μια μεθοδολογία, μια εφαρμογή, μια κριτική θεώρηση κλπ.), ποιες είναι οι πρακτικές

δυσκολίες και πολυπλοκότητες που δικαιολογούν την εξέταση του θέματος αυτού, κλπ. Γίνονται επίσης αναφορές σε σχετικές εργασίες και προσεγγίσεις.

- *Βασικά Στοιχεία Θεωρίας / Οριοθέτηση του προβλήματος:* Δίνονται όλες οι πληροφορίες που χρειάζεται να έχει κάποιος για να κατανοήσει το θέμα της εργασίας και τις ειδικές δυσκολίες της.
- *Προσέγγιση και Ανάπτυξη του συγκεκριμένου θέματος:* Περιγράφονται λεπτομερώς όλες οι φάσεις που αφορούν στην ανάπτυξη του συγκεκριμένου θέματος της εργασίας, ενώ παράλληλα γίνεται σαφής αναφορά στη συμβολή της εργασίας. Γίνεται σαφής αναφορά στη μεθοδολογία επίλυσης των σχετικών προβλημάτων. Επισημαίνονται και αιτιολογούνται συνάφειες και διαφοροποιήσεις από υπάρχουσες προσεγγίσεις (συστήματα, μεθόδους, εφαρμογές, κλπ.). Παρατίθενται (ανάλογα με το θέμα) όλες οι σχετικές τεχνικές λεπτομέρειες.
- *Παραδείγματα Χρήσης:* Δίνονται πληροφορίες που χρειάζεται κάποιος που θέλει απλώς να χρησιμοποιήσει το αποτέλεσμα της εργασίας, χωρίς να διαβάσει τις τεχνικές λεπτομέρειες (π.χ. αν πρόκειται για πρόγραμμα, θα περιγράφονται τα χαρακτηριστικά του συστήματος, τι επιλογές υπάρχουν, κλπ.).

Πειράματα: Περιγράφονται τα πειράματα που έγιναν κατά την εκπόνηση της εργασίας, καθώς και τα αποτελέσματα αυτών (μετρήσεις, στατιστικά στοιχεία κλπ.). Ιδιαίτερη προσοχή πρέπει να δοθεί στην παρουσίαση των αποτελεσμάτων αυτών μέσω των κατάλληλων διαγραμμάτων και στο κατάλληλο επίπεδο λεπτομέρειας.

- *Συμπεράσματα και Μελλοντικές Προεκτάσεις:* Μέσω μιας κριτικής θεώρησης, παρατίθεται λίστα συμπερασμάτων από την εκπόνηση της εργασίας, γίνεται σαφής αναφορά στα πλεονεκτήματα αλλά και τους περιορισμούς της προσέγγισης που ακολουθήθηκε, και δίνονται κατευθύνσεις επέκτασής της.

II. Η μορφοποίηση της εργασίας

Διαμόρφωση σελίδας

Το κείμενο ετοιμάζεται έτσι ώστε να μπορεί να αναπαραχθεί σε λευκό χαρτί μεγέθους Α4. Δεν υπάρχει περιορισμός στο πλήθος των σελίδων. **Συνιστάται όμως το κείμενο του κυρίως μέρους να είναι 30- 60 σελίδες και μαζί με τους πίνακες, σχέδια, φωτογραφίες κλπ να μην υπερβαίνει τις 70-80 σελίδες.**

Τα περιθώρια της σελίδας θα πρέπει να είναι 2,54 εκ. πάνω-κάτω και 3,17 εκ. δεξιά-αριστερά. Οι σελίδες αριθμούνται στην κάτω δεξιά γωνία τους, ως εξής: με λατινικούς χαρακτήρες (i, ii, iii, ...) από την πρώτη σελίδα έως και τον Κατάλογο Πινάκων, και με τη συνηθισμένη μορφή (1, 2, 3, ...) από το κυρίως σώμα έως το τέλος της εργασίας.

Για το κείμενο προτείνεται να χρησιμοποιείται γραμματοσειρά Times New Roman 12pt, με διάστιχο 1,5 γραμμή. Η στοίχιση των παραγράφων γίνεται και από τις δυο πλευρές.

Σχήματα και Πίνακες

Όλα τα σχήματα και πίνακες πρέπει να αριθμούνται και να φέρουν τίτλο (λεζάντα). Η αρίθμηση γίνεται με αραβικούς χαρακτήρες. Χρησιμοποιείται ανεξάρτητη αρίθμηση για την κάθε κατηγορία (σχήματα, πίνακες). Ο τίτλος του σχήματος τοποθετείται κάτω από το σχήμα, ενώ του πίνακα επάνω από αυτόν. Η στοίχιση των τίτλων γίνεται στο κέντρο της σελίδας. Τα σχήματα και οι πίνακες τοποθετούνται (στο κέντρο του κειμένου) μετά από το σημείο όπου αναφέρονται για πρώτη φορά. Εάν το μέγεθος του πίνακα υπερβαίνει τη μία σελίδα, τότε πρέπει να επαναλαμβάνονται (στη συνέχεια του πίνακα, στην επόμενη σελίδα) οι ονομασίες των στηλών του πίνακα.

Μαθηματικές σχέσεις

Οι μαθηματικές σχέσεις (εξισώσεις κλπ.) πρέπει να γράφονται με ευκρίνεια και να αριθμούνται. Τα σύμβολα των μαθηματικών σχέσεων ορίζονται πάντοτε στη θέση που παρουσιάζονται για πρώτη φορά. Η αρίθμηση γίνεται μέσα σε παρενθέσεις, στο δεξί μέρος της σχέσης, ως εξής: το πρώτο πεδίο αφορά τον αύξοντα αριθμό του κεφαλαίου όπου γράφεται η σχέση και το δεύτερο τον αύξοντα αριθμό των σχέσεων στο συγκεκριμένο κεφάλαιο. Για παράδειγμα, για τη δεύτερη σχέση του κεφαλαίου 5, χρησιμοποιείται η παρακάτω αρίθμηση:

$$S(v_i) = \sum(a_i + b_i) \quad (5.2)$$

Βιβλιογραφικές αναφορές

Οι βιβλιογραφικές αναφορές τοποθετούνται με αλφαβητική σειρά (σύμφωνα με το επώνυμο του πρώτου συγγραφέα) στον κατάλογο της βιβλιογραφίας. Προηγείται η ελληνική και ακολουθεί η ξενόγλωσση βιβλιογραφία. Ο τρόπος γραφής των βιβλιογραφικών αναφορών γίνεται σύμφωνα με τα παρακάτω παραδείγματα:

Korfiatis, G.P. and Lekmine, D. (1996), Intrinsic remediation, In: Diamantopoulos, E. and Korfiatis, G. P. (Eds), *Proceedings of the Int. Conference on Protection and Restoration of the Environment*, Chania, Greece, May 13-16, 1996, pp. 263-271.

Latinopoulos, P., Theodosiou, N., Mylopoulos, Y. and Mylopoulos, N. (1994), A sensitivity analysis and parametric study for the evaluation of the optimal management of a contaminated aquifer, *WaterResources Management*, Vol. 8, No 1, pp. 11-31.

Tsobanoglou, G. (1977), *Solid wastes: Engineering principles and management issues*, McGraw-Hill, London, UK.

Κάθε βιβλιογραφική αναφορά στο κείμενο της εργασίας γίνεται με το επώνυμο του συγγραφέα και το έτος συγγραφής σε παρένθεση, για παράδειγμα (Tsobanoglou, 1977) ή (Korfiatis and Lekmine, 1996). Εάν οι συγγραφείς είναι περισσότεροι από δύο, αναφέρεται το επώνυμο του πρώτου συγγραφέα ακολουθούμενο από τη συντομογραφία 'et al.' και το έτος συγγραφής σε παρένθεση, για παράδειγμα (Latinopoulos et al., 1994).

ΟΔΗΓΙΕΣ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗΣ ΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ

Οδηγίες προετοιμασίας

1. *Δομή και περιεχόμενο της παρουσίασης:* Στην πρώτη διαφάνεια της παρουσίασης αναφέρονται ο τίτλος της εργασίας, καθώς και τα στοιχεία του φοιτητή και του επιβλέποντα καθηγητή. Ακολουθεί μια συνοπτική παρουσίαση του θέματος της εργασίας και των στόχων της. Στη συνέχεια παρουσιάζονται κάποια βασικά στοιχεία θεωρίας για τη διευκόλυνση ανάπτυξης του θέματος. Έπειτα, η παρουσίαση εστιάζεται στη μεθοδολογία που ακολουθήθηκε για την εκπόνηση της εργασίας και κυρίως στα αποτελέσματα και στα συμπεράσματά της.
2. *Χρόνος:* Ο συνολικός χρόνος παρουσίασης της εργασίας δεν πρέπει να υπερβαίνει τα τριάντα (30) λεπτά. Πιο συγκεκριμένα, τα δεκαπέντε (15) πρώτα λεπτά αφιερώνονται στην παρουσίαση της εργασίας από τον φοιτητή, και ο υπόλοιπος χρόνος σε ερωτήσεις από το ακροατήριο και σχετική συζήτηση.

Δίδεται ιδιαίτερη προσοχή:

- *Στην οργάνωση της παρουσίασης:* Οι διαφάνειες δεν πρέπει να είναι ασύνδετες μεταξύ τους.
- *Στη σωστή χρήση κειμένου:* Οι διαφάνειες πρέπει να είναι ευανάγνωστες και να χρησιμοποιούνται ως οδηγός για την προφορική ανάπτυξη του θέματος. Αποφύγετε την παράθεση μακροσκελών ορισμών και κειμένων.
- *Στην παράθεση των σχετικών βιβλιογραφικών αναφορών σε εικόνες και διαγράμματα.*
- *Στη μορφοποίηση του κειμένου (μμέγεθος, τύπος και χρώμα γραμματοσειράς).* Συνηθίζεται να χρησιμοποιείται η ίδια μορφοποίηση στο σύνολο των διαφανειών.
- *Στην άσκοπη χρήση κίνησης και εφέ εναλλαγής των διαφανειών:* Η κίνηση θα πρέπει να δίνει έμφαση κι όχι να αποσπά την προσοχή του ακροατή από το περιεχόμενο της παρουσίασης.
- Στην ίδια συμβολή του φοιτητή, δηλαδή στην κατάλληλη παρουσίαση του σκοπού, της μεθοδολογίας προσέγγισης του προβλήματος, των αποτελεσμάτων και των συμπερασμάτων της εργασίας.